

матеріалами, організації та керування самостійною роботою впроваджено використання мережевих інформаційно-комунікаційних технологій навчання на базі Learning Management System (LMS) «Moodle». Згідно Тимчасового положення про електронний навчальний курс у середовищі «Moodle» в його структуру включено інформацію про курс неврології англійською мовою.

Загальна частина (організаційно-методичний блок) містить довідник для студента з календарними та тематичними планами лекцій, практичних занять, принципами оцінювання, методикою проведення ПМК, графіком відробіток та консультацій, глосарієм. Тематичні розділи курсу створені відповідно до тематичного плану практичних занять. Кожний тематичний розділ містить методичні вказівки для самостійної роботи студента під час підготовки до практичного заняття, «конспекти», наочні матеріали (навчальні таблиці, дані додаткових методів дослідження, відео сюжети, анімація, презентації тощо), а також засоби самоконтролю та перевірки знань у тренінговому та контролюючому режимах, інтерактивні заняття. Раціональне застосування різних засобів оптимізації навчального процесу сприяє активізації пізнавальної діяльності студентів, розвитку клінічного мислення та дозволяє підготувати кваліфікованого спеціаліста.

ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ З МІКРОБІОЛОГІЇ

О.О. Бліндер, С.Є. Дейнека, Д.В. Ротар

Кафедра мікробіології та вірусології

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Навчальна програма (НП) з дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу, який розробляється відповідною кафедрою згідно з відповідними нормативними документами Міністерства освіти та науки України та Міністерства охорони здоров'я України. Метою вивчення мікробіології, вірусології та імунології - кінцевими цілями - встановлюються на основі освітньо-професійних програм (ОПП) підготовки лікаря за фахом відповідно до блоку її змістового модуля і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей може бути викладений через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей до кожного модуля або змістового модуля визначаються конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

Кафедри ВНЗ можуть вносити зміни до НП, при виконанні в цілому обсягу вимог з дисципліни, згідно з кінцевими цілями освітньо-кваліфікаційних характеристик (ОКХ) та ОПП за фахом підготовки. Отже, частина навчальної програми може змінюватися, залежно від організаційних і технічних можливостей, напрямків наукових досліджень кафедри, особливостей регіону, та ін. Важливими є усі етапи роботи над НП від складання проекту та обговорення на кафедральному засіданні до затвердження.

Для кафедри мікробіології та вірусології медичного університету, при роботі над НП для будь-якої спеціальності також має значення епідеміологічна ситуація у світі, на континенті, в країні. Збільшення числа лекцій, або тривалості вивчення складних чи важливих розділів (наприклад, генетики мікроорганізмів та імунології), зміщення акцентів при розгляді теми без зміни тривалості вивчення (важливість імунізації, ранньої діагностики), внесення до програми нових тем для вивчення. Особливо актуальним є внесення до НП вивчення сучасних методів лабораторної діагностики на практичних заняттях.

З урахуванням навчання в університеті значної кількості іноземних студентів, доцільним виглядає ознайомлення викладачів з НП медичних навчальних закладів країн походження цих студентів, та їх порівняння.

**МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«ГІСТОЛОГІЯ, ЦИТОЛОГІЯ ТА ЕМБРІОЛОГІЯ» В ІНОЗЕМНИХ
СТУДЕНТІВ У БУКОВИНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ Т.М. Бойчук, Т.О.**

Семенюк, Ю.Ю. Малик, Н.П. Пентелейчук

Кафедра гістології, цитології та ембріології

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Гістологія, цитологія та ембріологія є однією з фундаментальних медико-біологічних дисциплін, що містить базові знання, які необхідні для можливості розуміння суті патологічних процесів, правильної орієнтації у змінених тканинах та органах при тому чи іншому захворюванні, а також коректного підходу до лікування хворого. До основних дисциплін, успішне засвоєння яких передбачає необхідне вивчення гістології, цитології та ембріології можна віднести – патологічну анатомію, патологічну фізіологію, мікробіологію та різні клінічні дисципліни. У свою чергу гістологія, цитологія та ембріологія, як дисципліна, базується на засвоєнні знань з інших дисциплін, зокрема: медичної біології, анатомії людини, фізики, загальної та органічної хімії, латинської мови.

При вивченні дисципліни особливу увагу приділяють морфо-функціональним механізмам, що забезпечують найважливіші процеси життєдіяльності. Суттєве значення приділяється розгляду питань регенерації та адаптації на клітинному, тканинному, органному рівнях та організму в цілому.

Метою викладання дисципліни є формування у студентів наукових уявлень про мікроскопічну та функціональну морфологію, розвиток клітин, тканин та органних систем людини, що в свою чергу сприяє розвитку клінічного мислення.

У зв'язку з даною метою впродовж викладання дисципліни вирішуються наступні задачі: вивчення загальних та специфічних структурно-функціональних властивостей клітин усіх тканин організму та закономірностей їх ембріонального та постембріонального розвитку;